

Громадянська освіта (основи правових знань)

Дата – 19.05.2020 р. Викладач – Береш О.І.

Тема уроку. *Діяльність та вплив політичних партій на демократію.*

Пояснення навчального матеріалу

Політична партія — це особливе добровільне об'єднання громадян — прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах.

Можна виділити п'ять ознак, які характеризують діяльність сучасних політичних партій:

1. Організаційна єдність та оформленість — наявність структурних підрозділів, керівництва, органів управління, статусу юридичної особи.
2. Мета — прихід до влади та участь в управлінні державою.
3. Наявність ідеології — ідеї, моделі розвитку, програмні документи.
4. Опора на маси — агітація, пошук і залучення прихильників та виборців, вираження інтересів певних верств населення.
5. Існування чіткої програми — проект розвитку держави й суспільства.

Демократичне суспільство виключає можливість функціонування однопартійної системи. Партії мають «змагатися» поміж собою своїми ідеологіями, програмами, пріоритетами у зовнішній та внутрішній політиці держави за вплив на суспільство. Функціонування декількох партій в державі (багатопартійність) сприяє здоровій конкуренції у їхній діяльності на користь суспільства та контролю опозиції за владою. Така система є важливою передумовою демократизації суспільства, забезпечуючи його рівновагу та стабільність.

У країнах, де спостерігається велика кількість партій, законодавством, як правило, передбачено право таких організацій об'єднуватися у блоки для участі у виборах. Причина полягає в тому, що окремо взятій партії здебільшого важко отримати перемогу у перегонах з великою кількістю учасників. Також це право врегульовано у Законах України «Про громадські об'єднання», «Про політичні партії в Україні», «Про молодіжні та дитячі громадські організації». Політичні партії в Україні створюються і діють тільки зі всеукраїнським статусом (необхідна наявність обласних, районних, міських первинних осередків). Не допускається створення і також діяльність структурних осередків політичних партій в органах виконавчої та судової влади і виконавчих органах місцевого самоврядування, військових формуваннях, а також на державних підприємствах, у навчальних закладах та інших державних установах і організаціях.

Членами політичної партії можуть бути громадяни України, які, відповідно до Конституції України, мають право голосу на виборах. Громадянин України може перебувати одночасно лише в одній політичній партії. Членство в політичній партії є фіксованим і формується методом складання списків. Політичні партії мають мати програму, статут. Програма політичної партії є системою цілей та завдань цієї організації, а також шляхів їхнього досягнення. Діяльність політичної партії може здійснюватися лише після її реєстрації (Міністерство юстиції України). Не допускається діяльність незареєстрованих політичних партій.

Домашнє завдання.

1. *Опрацювати матеріал.*

2. Знайдіть в інтернеті і прочитайте статті 2, 5, 6 Закону України «Про політичні партії в Україні» і дайте відповіді на запитання:

- У яких випадках діяльність політичних партій заборонена?
- Хто може заборонити діяльність політичної партії?
- Чим визначається порядок вступу до політичної партії, зупинення та призупинення членства в ній?
- Членом скількох політичних партій одночасно може бути громадянин України?
- Чому, на вашу думку, законодавство обмежує право суддів, прокурорів та інших визначених законом посадовців та службовців бути членом політичних партій?